Legea la nominativ

Referendumuri cu manipulări

E greu să găseşti în zilele noastre o persoană, care ar declara că nu pledează pentru formarea în ţara noastră a unui stat de drept. Şi e firesc să fie aşa. Fără doar şi poate, în favoarea unui stat de drept pledează în gura mare şi liderii aşa-numitei republici transnistrene. E de prisos, credem, să mai subliniem încă o dată cîtă indignare şi durere în suflet le-a trezit tuturor oamenilor de bună credinţă intenţia mîrşavă de a dezbina republica noastră.

Acţiunile lor nelegitime liderii separatiştilor le justifică prin rezultatele aşa-numitelor referendumuri, organizate în raioanele şi oraşele din Transnistria.

Apare, însă, următoarea întrebare: pe ce bază legislativă au avut loc aceste referendumuri, de care lege s-au condus organizatorii lor — «adepţi» ai statului de drept? Se ştie doar că o asemenea lege în republică încă nu avem, ea abia urmează a fi adoptată. Şi în genere o asemenea lege nu a fost deocamdată adoptată nici la nivel unional, nici de vreo republică unională.

Ni se spune, că dreptul la referendum este declarat atît în Constituţia Uniunii, cît şi în Constituţia R.S.S. Moldova. Această afirmaţie e justă. Totuşi, orice om, care cît de cît se orientează în noţiunile elementare ale dreptului, ştie că Constituţia ca Lege Fundamentală, doar declară dreptul, şi numai viitoarea lege cu privire la referendum ne va permite să organizăm o asemenea acţiune. În lege vor fi puse la punct aspectele de procedură ale acestui act de exprimare a voinţei întregului popor.

Să ne referim la un alt aspect al acestei chestiuni. Oare nu intenţionat iniţiatorii «se fac a uita», că referendumurile pot avea loc pe o bază anumită, că ele necesită o asigurare ştiinţifică?

Faptele ne demonstrează că se procedează anume aşa în mod intenţionat. Iată un exemplu. Buletinul, întocmit pentru referendumul din oraşul Rîbniţa, conţinea întrebarea «Acordarea statutului de teritoriu autonom oraşului Rîbniţa, cu autoadministrare şi autofinanţare, pe baza funcţionării egale a tuturor limbilor». De fapt, după cum se vede, această formulare conţine în sine două întrebări. Prima — cea despre teritoriul autonom — de fapt intră în contradicţie cu Constituţia R.S.S. Moldova, care nu prevede formarea teritoriilor autonome de acest tip. A doua parte a întrebării se referă la funcţionarea egală a tuturor limbilor. Aşadar, prin formularea dată a întrebării are loc substituirea adevăratei păreri a participanţilor la referendum. Ei ori au votat «pro» sau «contra», acordării statutului de teritoriu autonom oraşului Rîbniţa, ori au votat «pro» sau «contra» funcţionării egale a tuturor limbilor? O aşa formulare a întrebării nu e justificată din punct de vedere ştiinţific.

Tot aşa e formulată şi a doua întrebare — «Despre raţionalitatea formării Republicii Autonome Sovietice Socialiste Transnistrene în componenţa R.S.S. Moldova pe baza funcţionării egale a tuturor limbilor». Aici se întîmplă aceeaşi substituire a adevăratei păreri a alegătorilor, ca şi în primul caz.

Mijloacele de informare în masă din raioanele şi oraşele în cauză exercită o presiune masivă asupra conştiinţei locuitorilor, îi induc în eroare, manipulează faptele, «uită» să dea publicităţii, datele nefavorabile separatiştilor. La 13 septembrie anul curent ziarul raional din Grigoriopol «Drujba» a publicat rezultatele referendumului, ce a avut loc la 9 septembrie. Sînt publicate toate datele, care s-ar părea că trebuie publicate: numărul total al alegătorilor, cîţi alegători au participat la vot, voturile «pro» şi «contra» la toate întrebările. Se mai anunţă, că pe teritoriile Sovietelor sătesti Butor, Mălăieşti, Speia, Teiu, Taşlîc referendumurile n-au avut loc. Însă au «uitat» să aducă la cunoştinţa cititorilor doar «un fleac», şi anume: că la votare au luat parte numai circa 52 procente din numărul total al alegătorilor din raion. Pe cînd, conform regulamentului cu privire la referendum, adoptat, printre altele, nelegitim în raion, referendumul e considerat, că a avut loc, cînd la el au luat parte cel puţin două treimi din numărul alegătorilor. Iată despre acest «fleac» au «uitat» să le comunice oamenilor organizatorii referendumului.

Despre acest fapt a «uitat» să comunice şi «organul» aşa-numitului «Soviet Suprem» al aşa-zisei republici transnistrene ziarul «Dnestrovskaia pravda» (nr. 214 din 11 septembrie 1990). Tot acest ziar, publicînd date despre referendumul din raionul Slobozia, «a uitat» să comunice cititorilor, că în satul Nezavertailovca la referendum au luat parte numai circa 50 procente din numărul total al alegătorilor şi că în acest sat referendumul tot n-a avut loc.

Se manipulează şi cifrele. Poate că cifra 99 procente arată mai impunător, dar anume ea este indicată în ziarul tiraspolean «Dnestrovskaia pravda» că, adică, atîtea procente constituie alegătorii din oraşelul Grigoriopol, care se pronunţă în favoarea aşa-numitei republici transnistrene. Tot această cifră o repetă şi unul dintre cele mai «internaţionaliste» ziare unionale — «Krasnaia zvezda» (nr. 209 din 11 septembrie 1990). Pe cînd cifra reală e cu totul alta.

Iată aşa «construiesc» statul bazat pe drept liderii separatiştilor — prin manipularea legilor, prin manipularea faptelor, prin manipularea cifrelor, prin manipularea minţilor oamenilor. După cum se spune, scopul scuză mijloacele. Dar timpul trece, faptele ies la suprafaţă şi oamenii de bună credinţă, fraţii noştri din stînga Nistrului încep să se orienteze mai bine în cele ce se întîmplă. Ei înţeleg, că proclamarea aşa-numitei republici transnistrene este o aventură politică realizată în interesul liderilor-separatişti, în bună parte nişte venetici, care în primul rînd îşi apără interesele lor meschine. Oamenii vor să trăiască aşa cum au trăit mai înainte — într-o republică integră, suverană, în prietenie şi bună înţelegere. Glasul lor răsună tot mai puternic. Şi el s-a auzit clar la întrunirile adevăraţilor cetăţeni ai Ţării noastre, întruniri desfăşurate la Pîrîta şi Lunga.

Republica noastră multpătimită trece prin grele încercări. Ştim, însă, cu toţii că dreptatea întotdeauna triumfă. Şi cred că istoria ne va demonstra încă o dată justeţea acestui adevăr.

I. ŞEVCIUC,
şef de sector la Secretariatul Sovietului Suprem al R.S.S. Moldova.